

EL CARANTANYO D'ARES

En tota la península ibèrica havia esclatat la "Guerra del francès" i a les nostres contrades valencianes arribaven els rumors de la mobilització general de tots els joves per part de les patrulles napoleòniques, més per a evitar que s'allistaren a les bandes que els feien les "guerrilles", que per a potenciar el seu exèrcit. L'any 1811.

Diuen que una d'aquestes patrulles de l'exèrcit francès arribà a la nostra comarca per tal d'allistar a tots els homes joves en edat de lluitar. Per tots els pobles i llogarrets s'escampà la por. Acostumats com estaven a aquestes mobilitzacions forçades en guerres i disputes anteriors, que deixaven pobles sencers sense gent per a conrear els camps, començaren els preparatius per tal d'evitar aquesta nova gleva.

A Ares la notícia arribà un matí tardà d'estiu mitjançant un veí de Penàguila que estava de pas per a comprar l'escadussera collita de bresquilles d'aquella temporada.

- Els francesos ja hi són a Alcoi!. S'emporten tots els joves per que facen la guerra amb ells a la Serra Morena en Andalusia!. Sota amenaça d'afusellament ningú no hi pot negar-se - explicava a tort i dret davant l'expectació de la reduïda placeta del poblet.

Aquelles paraules causaren un calfred intens i perllongat en l'esquena de Batiste, el fill menor i ara únic d'Empar i Manel, que ja comptava amb setze anys complits i havia vist marxar i no tornar als seus dos germans majors a servir al rei d'Espanya en ocasions anteriors.

Pujà prest la costera del Castell i enfilà a sa casa on va trobar a sa mare en la cuina amassant la pasta dels minxos quotidians. Explicà neguitosament la notícia i li va fer saber que ell no marxaria. Amb una abraçada inusualment llarga i forta segellà la promesa.

Ràpidament es feu amb un sac que omplí de la modesta roba de llaurador que posseïa i d'algunes eines del camp i es preparà per acomiadar-se dels seus pares.

- Hi estaré a prop de la font de Camarell!. M'amagaré a la soca de l'olivera mil·lenària que el pare utilitza per a guardar els estris i refrescar l'aigua a les caloroses vesprades d'estiu. Ningú no coneix aquell indret i els francesos no es molestaran en cercar-me allà

Els pares hi estigueren d'acord i li digueren que li portarien queviures mentre durara l'amenaça.

Amb un somriure confiat Batiste marxà. Amb la mà feia un gest tranquil·litzadora a la seua mare que guaitava la partida del seu últim i ara únic fill vessant llàgrimes conegudes en altres moments de la seua vida.

Durant dues setmanes el seu pare , Manel, va pujar dues vegades a portar cansalada, pa, vi i algunes altres coses a l'amagatall de Batiste, i les dues vegades insistí en el fet que tornara ja que no s'havia sentit res de les tropes de " Pepe Botella", com era conegut el regent imposat per Napoleó al tron d'Espanya i que per als habitants d'aquell llogarret quedava molt lluny. El temor i la ferma voluntat de Batiste s'imposaren.

I no li faltava raó. Un vespre, dels darrers de setembre quan ja refrescava, i els homes i les dones abandonaven els carrers on es reunImmediatament se sentiren els primersien per xarrar i passar les estones més agradables de l'estiu, baixà esperitat Joanet el fill del venter.

- Els francesos estan a Benasau, demà vindran a Ares i s'allotjaran a la nostra Venta. ! Ens ho han fet saber per que preparem el lloc !.

Els veïns ajuntats al cantó del carrer la Marina amb el de l'església comentaren la seua resignació general i es disposaren a passar una nit ben llarga a les seues cases.

El matí matiner de l'estiu va portar els sorolls metàl·lics i compassats de la patrulla napoleònica. Immediatament se sentiren els primers cops a les portes i en poc temps tots els caps de família romanien a la placeta per escoltar el ban, llegit seriosament per un home d'Alacant i que obligava a tots els barons de l'aldea a situar-se davant la paret de l'antic Palau i preparar-se per a marxar al front andalús a servir a l'aleshores Rei d'Espanya José Bonaparte.

L'encarregat de la família Bosch, la qual havia deixat feia molts anys l'antiga casa de la placeta del poble i vivia a Madrid, confirmà als Arencs les ordres de la patrulla amb minses i falses paraules sobre l'honor i la pàtria, esvaint així les poques esperances que hi quedaven en aquelles ànimes humils.

Alguns homes es retiraren per informar de la terrible notícia a les seues famílies i tornaren amb els seus estimats fills.

Altres protestaren tímidament i els seguiren.

Cap al migdia vint-i-quatre joves plorosos miraven, potser per darrera vegada, els rostres dels seus pares i veïns, les parets de les cases que els havien vist créixer i enfilaren la costera del carrer de l'església, i la del carrer de La Marina per anar a ser allistats a la Venta.

Aquella vesprada en les cases d'Ares regnà la pena, excepte en casa d'Empar i Manel on la por i la inquietud no deixaven buit a cap altre sentiment.

No estaven errats!. A poqueta nit, la patrulla de soldats francesos se sentí de nou a placeta.

- Il nous manque un !. Il doit immédiatement prentar dans la vente !- exclamà amb vehemència el cap d'aquells soldats- Nous avons ordre

d'exécuter à auxquelles ils s'opposent à être énumérés ou à auxquelles ils les aident!

L'ordre era clara: afusellarien a qui no volgués allistar-se i a aquells qui ajudaren a no complir aquella trista ordre.

Tots al poble pensaren en Batiste, el fill d'Empar i Manel, però ningú va parlar.

El cap de la patrulla conversà amb aquell home d'Alacant que els acompanyava i decidí esperar. Aquell soldat corprès no volia complir aquella ordre d'immediat i fer una matança en aquell poblet.

Passaren dos dies, en els quals els francesos preguntaren amb l'efectivitat de la tortura i amb insistència fins que tots els indicis apuntaren al fill d'Empar i Manel.

L'execució dels pares de Batiste, si així va ser, es va produir lluny d'Ares, ja que van ser nügats i traslladats i ningú va saber mai més on estaven ni descoberts els seus cadàvers.

No obstant això, els francesos van deixar dos soldats a la Venta durant dos mesos per continuar la recerca. Les primeres fretades del novembre van coincidir amb la seua partida definitiva

Mentre tot això passava, Batiste romania amagat a l'olivera, estranyat que el seu pare no el visitara. El menjar que tenia estava acabant-se i començava a alimentar-se de la fruita que collia en els bancals i d'algun pardalet que caçava ocasionalment enviscant varetes vora del riu que com no podia fer foc mastegava i engolia crus. El fred també era un problema, les nits les passava ajupit mirant l'entrada del seu amagatall per on s'esgolava la llum de la lluna, quan hi havia, embolcallat amb la poca roba que encara conservava lliure de paràsits.

Una nit s'acostà entre les ombres cap al poble i guaità amb precaució per la finestreta de la cuina de sa casa, però no veié llum, ni el foc encès.

Estranyat i sorprès tocà a la porta de la casa del seu amic Vicent. Al cap d'una estona es trobà amb el rostre desencaixat del pare del seu amic a qui coneixia molt. Aquell li relatà tot el que havia ocorregut i li aconsellà que es mantingués amagat o que fugís, ja que encara es trobaven al poble els dos soldats francesos. No li estalvià la sort del seu amic Vicent, allistat i endut lluny, ni dels seus propis pares desapareguts.

Ferit de dolor i colpit per la por, Batiste s'amagà de nou a la soca de l'olivera, prop de la font de Camarell on diuen que embogí. Sense aliments, amb la segura idea de la mort dels seus pares, amb l'abandó poregós dels seus veïns es tornà una fera.

Quan els soldats francesos van partir, el pare del seu amic Vicent i altres homes del poble decidiren anar a buscar-lo. Però, a l'olivera només trobaren restes del que havia segut la llar de Batiste durant tres mesos. Roba

esquitxada, restes de menjar i d'excrements que feien una pudor fastigosa i el que és pitjor unes marques profundes d'unglades i dentades en la fusta interior de la soca.

El buscaren cridant durant tota la jornada de llum. Sense resposta.

Diuen que un ulls assilvestrats els estaven observant des d'un lloc elevat i indeterminat de la Serra de La Moleta.

Des de llavors els seus crits aterridors fereixen la nit d'Ares. Que moltes nit se senten moure les coscolles que estan prop del riu com només les faria moure un gran animal salvatge. Que moltes de les soques d'olivera dels voltants del poble estan marcades per les dents i les ungles de Batiste i desprenen una forta olor de pixum. Ningú ja s'aventura de nit pels voltants de la Font de Camarell ni de l'Ombria ni del Port on diuen que encara hi viu amb el seu dolor, el seu abandó i desconfiança envers la humanitat: Batiste, el qui va fugir de la guerra i va embogir.

Han passat els anys i fins i tot els segles i aquell Batiste és ara el "Carantanyo", el monstre salvatge que habita la contrada d'Ares de Bosch. Que desconfia; que mata per alimentar-se; per seguir present entre argelagues i esbarzers. Ferit per les inclemències de la natura i de la història. Però sobretot colpit per la crueltat humana, el destrellat de la guerra capriciosa que algú ha desfermat.

Ell ho sap, nosaltres ho sabem: Batiste, el "Carantanyo", és la víctima. Un rostre que imaginem cobert pels pèls d'una espera barba a sota d'uns cabells llargs i bruts, amb unes dents afilades i sanguinolentes de menjar carn crua, uns ulls extraviats i bojós, un esperit governat per l'odi i la recança. El monstre que tots volem evitar però que ens espera.

No recórregues de nit els voltants d'Ares, ni guaites les soques profundes de les oliveres mil·lenàries, perquè malgrat pensar que tens l'ànima neta, la presència inquietant i subtil de l'esperit de Batiste et recordarà com estem de prop de la maldat, de les inútils raons humanes que porten al desencontre.

Pots trobar el teu propi "Carantanyo".

O al "Carantanyo d'Ares"...

Vigila.

I. Carbonell

Novembre de 2005